

Pedicularis Grisebachii
Wettst. Szerbiában. Dr. ADAMOVIĆ tanár ur arra figyelmeztet, hogy ezen növényt a Suva Planina Niš mellett már 1895-ben felfedezte, s az Allgem. botanische Zeitschrift 1896. évfolyamában már onnan közölte is. Innen ez az adat átment VELENOVSKY Flora bulgaricájának I. Supplementumába (1898) s ADAMOVIĆ-nak egy másik cziklébe: «Prosvetni Glasnik» 1901.
D.

Pedicularis Grisebachii
Wettst. in Serbien. Herr Prof. Dr. ADAMOVIĆ macht mich aufmerksam, dass diese Pflanze aus Serbien schon früher bekannt sei. Sie wurde auf der Suva Planina bei Niš von ihm selbst schon i. J. 1895. in der Allg. bot. Zeitschr. (1896) publiciert worden. Von hier ging die Angabe in VELENOVSKY's Flora bulgarica Suppl. I. (1898) und in einem anderen Artikel ADAMOVIĆ's («Prosvetni Glasnik» 1901) über. **D.**

Bursam apetalam (OP.) apud nos raram (BORE. in MBL. I. p. 19) in cotto Zalano ad Baksa et Resznek, in cotto Castriferrei Savariae. Kis-Czell et in vinetis montis Sághe inveni. *Bursam apetalam* Savariae iam SZENCZY indicavit (BORE. Vasm. fl. p. 251). — *Bursa pastoris* (L.) variat etiam, quod pilositate foliorum attingit. Folia rosulantis nunc pilis stellatis, plerumque praeter istos pilis longioribus simplicibus obteguntur; sed etiam subglabra evadunt: pilis simplicibus inspersa. Pili isti nonnunquam solum ad nervum paginae inferioris medium reducuntur, hic quoque adeo evanescere possunt, ut folia demum glaberrima appareant. Quo magis folia glabrescunt, eo magis carnosula sentiuntur. Variandi causa: transpiratio; limites variationis: *Bursa canescens* MART. DON. et *Bursa carnosula* BORE. (MBL. I. p. 19). *Bursa stenocarpa* (CRÉP.) in vinetis montis Sághe.

Gáyer Gy.

Valerianella olitoria solito annua hiemem saepe viva exigit. Perhiematas inennte vere rosulas multas vidi (Kis-Czell). Ex his specimina oriuntur pluricaules.

Gáyer Gy.

Hazai botanikai dolgozatok ismertetése.*)

Referate über ungarische botan. Arbeiten.**)

Istvánffy Gyula dr.: «Tanulmányok a szőlő fakóróthadásáról». A M. kir. központi

Dr. Gyula von Istvánffy: «Studien über die Weissfäule-Krankheit der Weinrebe.» Mit-

*) Tisztelettel felkérjük a t. szaktársakat, hogy megjelentsék b. dolgozataikat ismertetés céljából szerkesztőségünkhöz (Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b) beiktatni szíveskedjenek.

**) Wir ersuchen unsere geehrten Herren Fachgenossen um Einsendung ihrer neu erschienenen Arbeiten behufs Referates an die Redaction des Blattes (Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b).

szőlészeti kísérleti állomás és Ampelologiai Intézet Közleményei, II. kötet 1902, 1—290. l. I—XXIV. táblával.

Szerző 15 fejezetbe foglalja a *Coniothyrium Diplodiella*-ra vonatkozó több évre terjedő vizslatait. Az I. fejezet a betegség elterjedésének történetét, a II. az európai szőlő hajtásainak s a III-ik a levelek pusztulását tárgyalja. A IV-ik az amerikai szőlőfajok jellegzetes betegségi tüneteit s a gyógyító callusok föllépését ismerteti részletes szövettani vizsgálatok révén. Az V-ik a szőlőbogyó s virág fejlődésével, a VI-ik a betegség okozó penésznek a szőlő szerveiben való fejlődésével ismerteti meg. A VII-ik a *Coniothyrium* tiszta kulturáival foglalkozik. A VIII-ik fürtök romlását írja le nagy részletességgel, a IX-ik az infectió kísérleteket vázolja. A X-ik a bordói lé s általában réz-sókkal védekezésről szól, míg a XI-ik szerző felfogását vázolja a védekezésről. A XII-ik a védekezési alapvető kísérleteket közli. Kiemelendő, hogy a bordói lé s más védekező szerek általán 24 órai beáztatás után sem ölik meg a fakórothadás sporáit. Mint új közvetlenül ölöszer a bisulfitek, nevezetesen a calcium bisulfít, vagy magnesiumbisulfít, meg ezek keveréke ajánlatik. A XIII. fejezet a fakórothadás társaságában föllépő más pathogen penészekről szól. Leírta a *Colletotrichum Vitis* n. sp. is. A XIV. fej. rendszertani megjegyzéseket tartalmaz, a XV. pedig az ez idő szerint ajánlható védekezést tárgyalja.

teilungen der kön. ung. ampelologischen Central-Anstalt. II. Band 1902 p. 1—290 mit Taf. I—XXIV.

Der Autor fasst die Ergebnisse seiner vieljährigen Untersuchungen über *Coniothyrium Diplodiella* in 15 Capiteln zusammen. Das I. Capitel behandelt die Geschichte der Verbreitung der Krankheit, das II. die Erkrankung der Triebe der europaischen Rebe, das III. die Erkrankung der Blätter, das IV. die charakteristischen Symptome der Erkrankung der amerik. Rebenarten und das Auftreten der die Heilung vermittelnden Calli auf Grund von eingehenden histologischen Untersuchungen, das V. die Entwicklung der Beeren und der Blüthen, das VI. die Entwicklung des Krankheitserregenden Pilzes in den Organen der Rebe, das VII. die Reinculturen des *Coniothyriums*, das VIII. behandelt ausführlich den Untergang der Trauben, das IX. die angestellten Infectionsversuche, das X. die Bordeaux-Brühe und im Allgemeinen die Behandlung mit Kupfer-Salzen: im XI. Kapitel entwickelt der Verf. seine eigene Ansicht über die Bekämpfungsmittel und Methoden. Im XII. Kapitel werden die grundlegenden Versuche beschrieben.

Hervorzuheben ist, dass die Bordelaiser Brühe und andere Schutzmittel selbst nach 24-stündiger Einwirkung die Sporen des Krankheitserregers nicht zu töten vermögen. Als neue und unmittelbar tödtliche Mittel werden Bisulfite, namentlich

A csatolt 24 kettős, részben színes táblán több száz ábra világítja meg a vizsgálatokat.

Gy. de Istvánffi. Études sur le rot livide de la Vigne (*Coniothyrium Diplodiella*). Annales de l'Institut Central Ampélogique Royal Hongrois. Publiées sous la Direction du Dr. Gy. de ISTVÁNFFI. Tome II. 1902. Avec I—XXIV Planches hors texte et 12 figures dans le texte. pp. 1—288.

Az előbb ismertetett tanulmányok francia kiadása, mely a külföld számára készült. I.

Richter Aladár: Jelentés az erdélyi orsz. muzeum növénytáráról az 1901. évben stb. Az «Értesítő» tud. közl., XXIV. köt., I—III. füz., Kolozsvár 1903.

Ezen jelentés újabb bizonyítéka a vezetőség nagy körültekintésének. Iparkodása, melylyel az erdélyi országos muzeum növénytárát tanulságos botanikai muzeummá óhajtja átalakítani, nagyra becsülendő. Kiemelendő a személyzet rendkívüli szorgalma, melylyel az 1901. év sasonja alatt 159-szer járt künn botanizálni.

das Calciumbisulfit oder das Magnesiumbisulfit oder ein Gemisch beider empfohlen.

Das XIII. Kapitel behandelt die in Gesellschaft des Krankheitserregers auftretenden anderen pathogenen Pilze.

Neu beschrieben wird hier *Colletotrichum Vitis* nov. spec. Das XIV. Kapitel enthält systematische Bemerkungen, im XV. endlich werden die zur Zeit empfehlenswerten Bekämpfungsmethoden behandelt. Die auf beigegebenen 24 z. T. colorierten Doppeltafeln ersichtlichen mehrere hundert Abbildungen dienen zur Erklärung der mitgeteilten Untersuchungen.

Dieselbe Arbeit ist unter dem Titel «Études sur le rot livide de la vigne (*Coniothyrium Diplodiella*) in der französ. Ausgabe derselben Zeitschrift in französischer Sprache erschienen. I.

Richter Aladár: Bericht über den Stand der botan. Abteilung des siebenbürg. Landesmuseums i. J. 1901. etc. Wissenschaftl. Mitt. des «Értesítő» XXIV. Bd. I—III. Heft, Kolozsvár 1903.

Auch dieser neueste Bericht bezeugt von einer Umsichtigkeit der Leitung, welche redlich bemüht ist, die botan. Abteilung des siebenbürgischen Landesmuseums zu einem lehrreichen botan. Museum auszugestalten. Hervorzuheben ist wieder der ganz ausserordentliche Fleiss des Personales, mit welchem in der Saison 1901, 159 bot. Sammelexursionen durchgeführt worden sind.

Posch, Karl: «Kampfbüchlein gegen die Peronospora-Krankheit des Weinstockes.» Grinád 1903 (20 fillér) 23 p.

Posch Károly: «Az 1902. évi peronoszpóra-járvány okai, következményei és tanulságai.» Grinád 1903. (Die Ursachen, Folgen u. Lehren der im J. 1902 aufgetretenen Peronospora-Epidemie). III. p. Fol.

Kubacska András: «A *Xanthium tövise*.» Különlenyomat a M. tud. akad. math. és term. értes., XX. köt., 5. füz.-ből, Budapest. 1902, 12 eredeti rajzzal.

A nagy szorgalommal kidolgozott disszertáció anatómiai s fejlődéstani bizonyítékát hozza BORRÁS azon úvézetének helyesége mellett, hogy a *Xanthium* tüskéi átalakult leveles ágacska, tehát tengelyképlet, egy olyan átalakult hajtás, melynek tengelye nem egyéb, mint a tövis ágatlan alsó része, a hajtás levelei pedig a tövis ágai. Az ágas tövis tulajdonképen egy fejlődésben visszamaradt növirággzattal homolog szerv.

Staub Móríc: «Uj bizonyíték a *Nymphaea Lotus L.* magyar honossága mellett». Növényt. Közl. 1903. p. 1—8.

Szerző BRUSINA Sp. cikke («Eine subtropische Oase in Ungarn.» Mith. d. naturw. Ver. f. Steierrn, 1902.) alapján, melyben a Nilusban is a *Nymphaea Lotus* társaságában előforduló *Melanopsis Parreyssi* MÜHLF. nevű csigának nagyváradi előfordulását felemlíti, egy elfogulatlan szemében nagy súlyllyal bíró bizonyítékot hoz fel a nilusi tündérrózsa maradék endemismusa mellett.

Hollós László: «A nyári és fehér szarvasgomba termő-

Kubacska, Andreas: «Die Dornen des *Xanthiums*.» Sep. Abd. aus d. Math. term. értes., XX. Band, 5. Heft, Budapest, 1902. Mit 12 Orig. Abbildungen.

Die sehr fleissig gearbeitete Dissertation bringt den anatomischen und entwicklungsgeschichtlichen Beweis für die Richtigkeit BORRÁS's Ansicht, wonach die Dornen des *Xanthiums* Achsengebilde sind, und zwar ist der untere Teil des Dornes die umgewandelte Achse eines Triebes, die Verzweigungen desselben jedoch Blattgebilde. Der verzweigte Dorn ist ein mit einer in der Entwicklung zurückgebliebenen weiblichen Inflorescenz homologes Organ.

Moritz Staub: «Neuer Beweis zum ungarischen Endigenate der *Nymphaea Lotus L.*» Növényt. Közl. 1903., p. 1—8.

Verf. bringt gestützt auf S. BRUSINA's Arbeit «Eine subtropische Oase in Ungarn» (Mitth. d. naturw. Ver. f. Steierrn. 1902.) in welcher das Vorkommen der Schnecke *Melanopsis Parreyssi* MÜHLF. am. ungar. Standorte der *Nymphaea Lotus L.* erwähnt wird, welche auch im Nil in Gesellschaft dieser Seerose vorkommt, einen in Augen Unbefangener gewiss schwer wiegenden Beweis für den Relict-Endemismus dieser Pflanze.

Lad. Hollós: «Die Standorte der Sommer- u. weissen

helyei Magyarorszáiban». Növt. Közl. 1903., p. 8–15. térképpel.

A földművelésügyi m. k. Minister úr felhívta az összes erdészeti hivatalokat, hogy a szarvasgomba előfordulását figyelemmel kísérik.

A beérkezett anyag feldolgozása alapján szerző a *Tuber aestivum* Vitt. és a *Choironomyces meandriformis* Vitt. számos termőhelyeit közli, s ezeket egy térképen gyorsan áttekinthető módon viszi szemünk elé.

Trüffel in Ungarn». Növényt. Közl. 1903, p. 8–15 mit Verbreitungskarte.

Sämtliche Kön. ung. Forstämter wurden mit einem Erlasse des Ackerbau-Ministers aufgefordert, ihre Aufmerksamkeit dem Vorkommen der Trüffel zuzuwenden.

Die Bearbeitung des eingelangten Materiales setzte den Verf. in die Lage, zahlreiche Standorte für *Tuber aestivum* Vitt. und *Choironomyces meandriformis* Vitt. festzustellen, u. ihre Verbreitung auf einer Landkarte übersichtlich vorzuführen.

A kir. magy. Term.-tud. Társ. növénytani szakosztályának 1903 április hó 1-én tartott ülése.

Sitzung der botanischen Section der kön. ung. naturwissenschaftl. Gesellschaft am 1. April 1903.

Augusztin Béla: «A porzók felnyílási mechanizmusa a Solanaceae-családban» czímen értekezett.

Ernyey József: «Növénytani bibliographiánk szláv adatai» czímen tartott előadást.

Fialowski Lajos: A Hoffmann-Wagner-féle «Növényatlász»-t mutatta be.

Istvánfi Gyula: a) «Adatok a szőlő gyökérromlásának ismeretéhez»; b) «A szürke rothadás (Botrytis cinerea) sclerotiumai szőlőbogyókon» címeken értekezett.

Javorka Sándor: «Néhány növény újabb lelőhelyéről» című előadásában Selmezbánya (S.), Esztergom (E.) vidékéről s a nagyszebeni havasok u. n. Kudsiri (K.) havasain talált

Béla Augustin beszpricht den Oeffnungsmechanismus der Antheren in der Familie der Solanaceen.

Josef Ernyey hält einen Vortrag über die «Slavischen Angaben unserer botan. Bibliographie.»

Ludw. Fialowski bespricht den kürzlich erschienenen ungarischen Hoffmann-Wagnerschen «Pflanzenatlas».

Gyula v. Istvánfi hält einen Vortrag a) Beiträge zur Kenntniss der Wurzelfäule der Rebe, b) Ueber die Sclerotien der Botrytis cinerea an Traubenbeeren.

Alex. Javorka zählt neuere Standorte einiger Pflanzen um Selmezbánya (S.) Esztergom (E.) und von den nagyszeben (sog.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1903

Band/Volume: [2](#)

Autor(en)/Author(s): diverse

Artikel/Article: [Hazai botanikai dolgozatok ismertetése. Referate über ungarische botan. Arbeiten. 163-167](#)